Přehled čes.-americký

Český hasič obětí vraždy.

Chicago. — Městský hasič Josef Jankovský, bydlící se svou manželkou a třemi dítkami v čís. 3858 záp. 24. ulice, byl těžce postřelen v noci na neděli, dne 8. června, a byl dopraven do nemocnice sv. Antonína, kde na něm byla vykonána operace. Zranění jeho bylo velice těžké, neboť kule která mu vnikla do břicha, pronikla střevy na mnohých místech a lékaři vyslovovali hned pochybnosti o možnosti záchrany raněného. Obavy jejich se splnily, neboť Jankovský svému zranění v sobotu podlehl.

K neštěstí došlo před domem číslo 2866 záp. 23. ul. Původcem jeho byl asi 20 let starý Polák Karel Bielecki z téhož domu, který vyběhl s revolverem v ruce, hodlaje se pomstíti na těch, kdož mu nedovolili býti přítomnu na přátelském večírku, pořádaném v residenci krajana Josefa Šimka v č. 2353 již. Whipple ul., na počest několika z války se vrátivších vojínů, mezi nimiž byl i páně Šimkův syn František. Zábava se brala klidným proudem, ale na neštěstí přišlo i několik nezvaných hostí, známých s vojíny jen zběžně. Ti toto využili k vetření se do zábavy. Byli to Karel Bielecki, jeho kamarád J. Aniszewski z čís. 2104 záp. 20. ul. a třetí mladík, který však zmizel a dosud nebyl dopaden. Když se chovali hůře, než bylo vhodno, byli ze zábavy vyprovozeni, což je však velice pozlobilo. Pustili se do krajana Františka Karasa z č. 2401 Whipple ul., kterého ohrožovali tak, že byl nucen před nimi utéci do hasičské stanice na Whipple a 25. ul. Chtěli i tam za ním vniknouti, ale hasič Odenbach, mající stráž, jim pohrozil, že vybouří ostatní hasiče, nepůjdou-li dobrovolně. Polští výtržníci s nadávkami se vzdálili a šli k residenci pana Šimka. Byli však i odtud znovu odehnáni a odešli k domu, kde Bielecki bydlí. Tam se ozbrojili a vyšli ven na ulici, číhajíce na účastníky zábavy. Chtěli se patrně pomstíti na komkoliv. Do zábavy byl také pozván Jankovský, který po jejím ukončení vsedl do automobilu a jel s přáteli k domovu. Když jeli kol místa, kde Bielecki se svými kumpány čekal, bylo na ně házeno střepy, kamením a pod. Jankovský vyskočil z automobilu, chtěje výtržníky zahnati, ale v tom již se ozvala střelná rána a kule z revolveru vnikla Jankovskému do podbřiší. Druhové raněného mu chtěli pomoci, ale byli zastrašeni Aniszewskim, jenž na ně namířil ručnici a prohlásil, že střelí. Byla přivolána policie, která v ambulanci dovezla Jankovského do nemocnice, kde bylo přikročeno bez odkladů k operaci. Zároveň byla uspořádána honba na výtržníky a byli zatčeni jak Bielecki, tak Aniszewski. Jejich třetí pomocník zmizel a nebyl dosud vypátrán.

Úmrtím Jankovského osiřela manželka Marie a tři dítky Arthur, Harold a Jan. Mimo ně truchlí nad jeho odchodem rodiče, manželé Jan a Marie Jankovských, bydlící v čís. 3661 Ogden ave., 4 bratři, dvě sestry a řada dalších přátel.

Krajan zoufalcem.

Chicago. — Šedesátiletý Josef Vlna z č. 1620 sev. Talman ave. se ondy večer v Garfieldově parku střelil z revolveru do pravého spánku a zranil se tak těžce, že se skon jeho očekává každou chvíli. Když ho policista Holty v parku našel, byl ještě při vědomí a v pravici křečovitě svíral revolver. — "Nebeřte mi zbraň," šeptal, když mu policista odnímal revolver, "chci umříti." Holty zavolal patrolní vůz, a nešťastný Vlna byl dopraven do okresní nemocnice. Byl u něho nalezen dopis, v němž policii žádá, "aby o jeho činu uvědomila jeho dcery: pí. Edith Cherryovou, 1023 S. Springfield ave., a pí. M. F. Sládkovou a jeho bratra Antona Vlnu, 423 sev. Lawndale ave." — Vlna a jeho žena byli rozvedeni před půl druhým rokem. Jeho dřívější manželka bydlí v čís. 7250 Calumet ave. Jeho zeť F. M. Sládek policii řekl, že Vlna trpěl už léta rakovinou.

Destinnová má vystupovat v Metropolitní opeře.

New York. — Ředitelstvo Metropolitní opery oznámilo, které umělce zase na příští sezonu angažovalo. Jsou to Caruso a Fararová, Amato a Destinnová, přijedeli totiž do Spoj. Států. Jak jsme informováni, tak sem Destinnová určitě přijede ještě před zahájením opery. — Ze zvláštního repertoiru uvádíme, že jedná se o předvedení "Parsifala" v angličině a zde právě má zpívati Destinnová a možná Burian.

Prof. Šimek změní obor své působnosti.

Profesor Bohumil Šimek, jenž byl po 29 roků v čele rostlinného odboru státní university, v pondělí se poděkoval z tohoto postavení, ač zůstane v učitelském sboru toho odboru, ale věnuje se bádání v jiném směru; na místo jeho byl jmenován prof. Robert B. Wylie. Minulé léto v automobilovém neštěstí byl usmrcen profesor odboru latinského F. C. Eastman. Na místo jeho nyní řednosta toho odboru byl ustanoven prof. B. L. Ullman z Pittsburgh, Pa.

Z československé republiky

Anglo-český pomocný výbor.

Pro pomocnou akci, kterou Angličané organisují, aby sebrali prostředky pro Československou republiku, byla otevřena kancelář v Londýně (Adelphi Terace čís. 8 Strand). Vyhledal jsem v této kanceláři vyslance Georgea Grosfielda, který řídí celou akci jako čestný tajemník a dochází tam denně, abych s ním promluvil a požádal ho o zprávu, jak celá ta anglo-česká propaganda postupuje. O organisaci Anglo-Czech Relief Fund dal mi p. Grosfield tyto informace, jež podávám české veřejnosti: Presidentem komitétu je vévoda z Northumberlandu, jenž náleží k rodině Percyů, jedné z nejslavnějších v anglických dějinách. Je to dějepisec, pracující zvláště o vojenství. On předsedal také prvé schůzce, konané v salonu u Viscontess Ridleyové, kam byl celý výbor pozván na oběd. Místopředsedy výboru jsou pak: ministr Bonar Law, viscount Bryce, bývalý anglický vyslanec v Americe, proslulý svou činností humanitní. Bryce je nadšeným cestovatelem a byl také v Tatrách na Slovensku. Dále je místopředsedou lord Burnham, majitel velikého denníku "Daily Telegraph" pak choť Lloyda George, ministr-presidenta dnešní vlády a sociální pracovnice pí. Alfred Lytteltonová. Ve výboru zasedají: poslanec J. F. Green, člen nové národně-demokratické strany, jenž zvítězil v posledních volbách nad Ramsey Macdonaldem, dále hraběnka Ridleyová, která o válce řídila úspěšně jednu z největších nemocnic. Pokladníkem je pluk. Samuel Hoar, člen parlamentu, známý jmenovitě v kruzích bankovních. Organisátorkou je lady Muriel Paget, která vykonala v Srbsku a v Rusku velké zdravotnické dílo. Čestným tajemníkem jest pluk. George Grosfield, D.S.O., anglický vyslanec v Praze. K výboru náležejí rovněž Dr. Seton Watson, dnes šéfredaktor "Times", Clement Edwards, poslanec, který zvítězil nad Hendersonem v posledních volbách; pí. Walter Longová, příbuzná poslance Longa, vůdce konservativní strany, jenž podporuje zvláště organisaci Y.M.C.A. (armádu křesťanských mladíků); lady Maude Hoare, vdova po Samuelu Hoarovi a konečně pí. Flinders Petrie, vdova po slavném Egyptologu. Výbor vydal provolání ke sbírkám, aby za peněžní prostředky mohl pak nakoupiti věci potřebné v Čechách. Rovněž žádal od dárců užitečné věci, jako šaty atd. Veliký obchodní dům Harrodův se uvolil, že bude zásilky přijímati, pořádati a že je vypraví do Čech. aDry všeho druhu se nyní scházejí. Výbor doufá, že sebere aspoň 100,000 lib. šterlinků, což je obnos arci značný. Těchto dnů rozesílá výbor právě na 100,000 dopisů, apelujících na vynikající osobnosti a závody. Dopis je tohoto znění. Dítky našeho šlechetného spojence Čech umírají hledy. Rakousko vybralo země české do naha, ježto vlastenečtí Čechové bojovali celou dobu války o svou svobodu a pro ideály dohody. Jejich hrdinná akce skrátila nepochybně válku o mnoho měsíců a přivodila jim arci neslýchané utrpení, a čemž svědčí tato fakta: 1. Ve všech průmyslových místech zmizely dvě dítky ze tří narozených v posledním roce následkem nedostatku výživy. 2. 82 proc. dítek je chudokrevných, sešlých nedostatkem potravin, zvláště mléka. 3. Muži i ženy nemají šatů a 80 proc. všech dětí nemůže navštěvovati škol, ježto nemají oděvu. Čechy chovají pevnou víru ve Velkou Britanii, že je nenechá zahynout. My toho nedopustíme, avšak připomínáme staré přísloví: "Kdo dává rychle, dává dvakrát!" Výbor chce také rozeslat řečníky do všech velkých měst Anglie na přednášky o Češích. S povděkem sluší také zaznamenati, že tato propaganda nalézá ozvěny i v anglickém tisku. Už přece jen nevycházejí takové věci proti nám ani v listech podřadného rázu, jako dříve následkem nepřátelské informace; ve velkých denících máme už své pevné stoupence. Jen jednoho třeba: aby v tomto díle bylo v Anglii trvale pokračováno. — Alois Šašek.

Po pěti letech, dávno již oplakávaný opět živ a zdráv.—Jan Rektor, truhlář z Brad u Jičína, narukoval první dny mobilisace v r. 1914 k zeměbraneckému pluku č. 11 v Jičíně. Odjel s plukem 15. srpna 1914 na ruskou frontu. Z cesty stále psal a poslední jeho lístek přišel z Tarnova, z Haliče. Od první srážky byl nezvěstný. Marně byly všechny dotazy a dopisování za starého Rakouska na kompetentní úřady bolem sklíčené matky a tří sester. Poslední jiskru naděje v nich utužovali jen příbuzní a známí. Až konečně dne 29. dubna 1919 doma hrozným zármutkem sklíčení obdrželi prostřednictvím našeho Československého Červeného kříže k nevýslovné radosti lístek vlastnoručně oplakávaným psaný, v němž sděluje, že je živ a zdráv zařazen v československé legii na Rusku a těší se na šťastný návrat k svým drahým ve své vlasti.

Dům československého vojska v městě karpatských Rusů Užhorodě. — O velkonoční neděli konala se v Užhorodě velká slavnost. Americká společnost Y.M.C.A. zbudovala tu z bývalých maďarských kasáren velmi pěkně vypravený dům pro naše vojsko, jenž bude vydržován a hmotně podporován Američany, kteří i nám zde na dálném východě chtějí být nápomocni. Vojenská hudba 36. pluku hrála české a ruské písně a americkou a českou hymnu. Plukovník naší posádky měl krásnou řeč, v níž srdečně děkoval p. W. Regnemerovi, jakožto správci tohoto vojenského útulku, k velkému zdaru pomocného díla Američanů.

Policie. — Ještě z rakouských dob máme u nás utkvělou představu o policii. Pravda jest ovšem, že tato instituce sama nějakými svými výstřelky stará se o to, abychom v ní viděli nástupkyni rakouského policajtství — než přece jen — a to zapříti si nesmíme — v celku i v policejním oboru jeví se již pokrok a valný obrat k lepšímu. Musíme dbáti o to, abychom měli policii svou, opravdu republikánskou, a ona zase musí se starati o to celým svým vystupováním, aby veřejnost dívala se na ni tak jako v Americe (škoda, že pisatel nezná Omahu; jistě by uvedl naše město na prvém místě — pozn. red.), nebo v Anglii a jiných pokročilých státech. Četli jsme nedávno, že v Londýně šli na pohřeb jistému policistovi nejvážnější osobnosti politického a kulturního světa anglického a že nad rakví jeho bylo proneseno několik vřelých řečí. Toť ovšem pro nás naprosto novum. Ale v Anglii vše dost obvyklá, neboť Angličan pohlíží na policistu jako na orgán nutného pořádku, jako na obětavého pracovníka, který chrání majetek a životy svých spoluobčanů a jenž jest vůbec důležitým činitelem ve veřejném životě. V Anglii mají k policistům lidé úctu, podporují je v jejich činnosti a cení si nemálo jich namáhavou práci. U nás dosud obecenstvo ve své většině stojí stále vůči policii — i republikánské — na stanovisku úplně nepřátelském a jde dokonce ve své zášti vůči bezpečnostním orgánům tak daleko, že se zastává vůči nim i leckterého usvědčeného darebáka. To jsou ovšem poměry zvrácené a neudržitelné! Třeba tu pronikavé nápravy! Jako žádáme na policistovi, aby stal se opravdu spravedlivým ochrancem veřejného pořádku a nestranným a při tom taktním vykonavatelem zákonných předpisů, tak zase musíme státi na tom, aby i obecenstvo chovalo se k policejním orgánům s pravým porozuměním a s náležitou disciplinou. Policie rakouská musí zmizeti, ale musí také zmizeti protipolicejní zaujatost širokých vrstev, dědictví to z časů rakouských. I tu musíme přijati mravy západních velikých států.

Zabavené zásoby mýdla. — U obchodníka Hladíka na nároží ulice Vězeňské a Koziho náměstí I., zabavili zřízenci úřadu proti lichvě 85 kg. mýdla značka K. W. Schicht. — Na Rohanském ostrově zabaveny 3 bedny mýdla ve váze 202 kg. a u obchodníka O. Grabensteina na Smíchově zabaveno 108 kg. mýdla a sud loje, vážící 210 kg. Veškeré zásoby mýdla dány do prodeje za maximální ceny.

Krejčí — ochodníkem salámy. — Ant. Motl z biskupské ulice čís. 4.-II. má sice ohlášenou krejčovskou živnost, ale vedle toho keťasoval se špekovým salámem, jehož 1 kg. prodával po 45 K. Opatřil si značné zásoby zboží, jak patrno z okolnosti, že úřad proti lichvě mu zabavil 385 kg. cenného tohoto zboží. Salám bude rozprodán městskou aprovisací.

Jak se dělají řetězové obchody. — Úřad proti lichvě zabavil firmě Tauchmann a Marvánek, veškoobchod ovocem a smíšeným zbožím v Žitné ulici čís. 48.-II., korrespondenci, z níž patrno, že nabízela do zněmčeného území, zvláště do Prachatic, Horního Tannwaldu, do Liberce, Vídně, Krupky, Parioltic, Podmoklí a Německého Jablonného, na vagony sušené švestky a zeleninu, ačkoliv jsou švestky pod závěrou. Obchodníkům prý oznamovali, že dodají zboží, opatří-li si dopravní osvědčení. Z dopisů patrno, že firma Tauchmann a Murvánek byla ve spojení s obchodníkem Juliem Michlem v Podmoklí, jemuž nabídla 10 až 20 vagonů sušených švestek v ceně 5 K za 1 kg., při stoupající ceně za K 5.20, ačkoliv maximální cena švestek ve velkém obnáší K 3.75. Michl neviděl prý sice ani kousku z obrovského množství švestek, ale hned navázal jednání s firmou Herman Bruch v Teplici-Šanově, která sáhla po skvělé nabídce, čítajíc s tučným ziskem. Bruch ihned dopsal obchodníku Karlu Patzellovi v Děčíně, který nabídl zboží obchodníku Rud. Klimtovi v Hajdě, u něhož řetěz končil. Firma Tauchmann a Marvánek tvrdí, že prý byly vesměs na papíře předstírané obchody, tak řečené "lufty", při nichž zboží ve skutečnosti neexistuje, a dodává, že k realisaci těchto millionových objednávek by bylo došlo, kdyby byl některý obchodník skutečně toto zboží žádal. V tomto případě by byla navázala styky se sadaři a pak bylo by došlo k vyřízení objednávek. Tyto řetězové obchody jsou předmětem dalšího šetření úřadu pro potírání válečné lichvy.

Zastřelil bratra a sám se usmrtil ranou z pušky. — Ondy ráno nalezena blíže cihelny u obce Lety na Mírovicku mrtvola Bedřicha Břicháčka, syna rolníka z Letů, a opodál u říšské silnice ležela pak mrtvola jeho bratra Josefa Břicháčka. Soudní komise zjistila, že Josef Břicháček vyšel si v úterý večer se svým bratrem, 20letým Bedřichem Břicháčkem za ves, kde ho z bezprostřední blízkosti ze zadu usmrtil ranou z lovecké pušky. Mrtvolu zastřeleného bratra chtěl zakopati v zahradě u sušárny a vykopal za tím účelem půl metru hlubokou jámu, ale hlouběji nemohl proniknouti, poněvadž narazil na skálu. Seznav, že nebude moci ukrýti přiřerný zločin a uvědomiv si následky svého činu, vypálil si ránu do hlavy a skácel se k zemi. Účinek střelné rány byl hrozný; hlava byla roztříštěna a mozek rozmetán. Co bylo příčinou hrozné tragedie obou bratří, kteří, jak tvrdí svědci, žili vždy v nejlepší shodě, není dosud zjištěno. Přiřerný čin Josefa Břicháčka zůstane navždy zahalen roukou tajemství.

Výročí smrti Jiřího Klecandy. — Praha, 28. dubna. — Mladý historik jistě netušil, když šel do Ruska studovati slovanské dějiny a kulturní vlivy bryzantské na Slovanstvu, k jakým úkolům bude povolán. Jiří Klecanda vedle vědce a badatele byl člověk význačně politický, organisátor, propagátor. Válka zastala v něm pravého muže na pravém místě. Hned viděl, kde je místo českého národa, a hned začal pracovati. Věděl též, kde jest jeho místo: po boku T. G. Masaryka. Jiří Klecanda pracoval slovem i tiskem, osobním stykem jako diplomat mezi ruskými činiteli veřejnými, jako rádce a organisátor mezi krajany na Rusi. V květu života a v horečné práci zastihla ho smrt — zemřel černými neštovicemi 28. dubna 1918 v Omsku v Sibiři. — Vzpomínáme dnes u vděčné úctě mladého hrdiny, jehož práci ocenil pan president republiky hned v prvním svém poselství. Aspoň v myšlénkách házíme květy na daleký hrob jednoho z nejlepších českých synů, který se nedočkal . . .

Návrat legionáře. — Srdecervoucí a vzrušující scéna odehrála se v neděli velikonoční v jednom z předměstí brněnských. Mladý muž v plné výzbroji ruského legionáře spěchá z města. Domů . . . Tam, kde nechal před 4 lety svoji starou matku. Toužebně zírá oko jeho v konce ulice a paprsky jarního slunka připomínají mu teplo mateřské lásky. — Spěchá . . . V blízkém kostele dozněly zpěvy velikonoční na oslavu boha — člověka. — Lidé plní z chrámu. Na dlažbě u blízkého rohu leží mladý legionář a vzlyká: "Matko drahá, proto jsem trpěl za vlasť, proto jsem krvácel za ten lid, abys ty měla místa, kde bys hlavu složila — o almužnu prosit nemusela!" — Ochromlá žebračka na berlích vítá s horkými slzami návrat syna — — Kolemjdoucí se zastavili. Pláší.

Československá polní pošta v Sibiři. — Zajímavým dokladem organisační schopnosti našich hochů v Sibiři je zařízení polní pošty, o jejíž činnosti podáváme několik zpráv, čerpaných z Novoroční knížky československé a spojenecké polní pošty: Poštovní úřady zařízeny jsou podél celé trati sibiřské dráhy ve větších stanicích. Správcem u polní pošty je dobrovolec A. Novotný. Poštovní doprava se děje pomocí 15 ambulančních vozů. Dopraveno bylo v měsíci říjnu až prosinci: Obyčejných dopisů 172,879, úředních dopisů 52,275, peněžních zásilek 544, balíčků 821, časopisů a tiskopisů 168,000 kusů. Československá polní pošta přeje Československé republice šťastný a veselý nový rok, snad poněkud opožděně, ale za to tím účinněji. —

Pohřešovaný anglický vzduchoplavec.

Kapitán M. R. James, člen anglického královského vzduchoplaveckého sboru, jenž přijel do této země s aeroplanem soustavy Sopwith Camel, aby tu podlétl se na vzduchoplaveckých závodech, zmizel nedávno, krátce po té, když opustil se strojem svým Lee, Mass. Panují obavy, že pádem někde se zabil.

Denní a Nedělní Pokrok do Československa

Jak jsme již několikráte v časopise přinesli zprávu, vláda Spojených Států povolila zasílání zdejších časopisů do naší Československé republiky a z důvodu tohoto i my začali jsme náš **DENNÍ a NEDĚLNÍ POKROK**, jakož i **TÝDENNÍK** do staré vlasti zasílati.

Vašim příbuzným a známým zajisté způsobíte nemalou radost, když jim na náš časopis předplatíte, neboť tím umožníte jim, by mohli řádně sledovati život Čechoslováků v Americe a rovněž politické zprávy, ačkoliv je budou čísti opozděně, budou je ve velké míře zajímati, neboť ze zdejšího listu v nynější době dovědí se více, nežli z časopisů tamnějších.

Není třeba Vám připomínati, že náš list jest nejdokonalejší zpravodajský časopis, který nejenom jest oblíben v každé domácnosti, kam jej zasíláme, ale naši vojíni na Rusi, v Sibiři, ve Francii, Italii, všude jej rádi čítávali. Dopřejte tudíž i svým přátelům a známým v Evropě tento požitek a zašlete nám na **DENNÍ a NEDĚLNÍ POKROK**

$12.00 na celý rok,

$6.00 na půl roku, $3.00 na čtvrt roku a podotýkáme, že časopis musí býti vždy zaplacen předem.

V případě, že byste si přáli zasílati pouze **TÝDENNÍ POKROK**, zašlete nám

$3.60 na celý rok,

$1.80 na půl roku a hned po obdržení tohoto obnosu časopis začneme zasílati. Neopomeňte nám **zřetelně** napsati adresu, komu si přejete, bychom časopis zasílali, neboť kdybychom adresu špatně přečetli, trvalo by to dlouho, nežli byste se dověděli, že časopis nedochází a posílali bychom jej zbytečně.

Zašlete tudíž předplatné ještě dnes na adresu:

POKROK PUBLISHING CO.,

1417-19 South 13th Street, Omaha, Nebraska